

UCHWAŁA NR 0102-269/22

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 12 sierpnia 2022 r.

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XLVI/396/22 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej, trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Lidzbark spółkom wodnym i sposobu jej rozliczania.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały Nr XLVI/396/22 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej, trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Lidzbark spółkom wodnym i sposobu jej rozliczania.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Lidzbarku w dniu 18 lipca 2022 r. podjęła uchwałę Nr XLVI/396/22 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej, trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Lidzbark spółkom wodnym i sposobu jej rozliczania.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie w dniu 22 lipca 2022 r., celem zbadania pod względem zgodności jej postanowień z obowiązującymi przepisami prawa.

Pismem z dnia 25 lipca 2022 r. zawiadomiono Gminę Lidzbark o miejscu i terminie posiedzenia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (dalej: Kolegium Izby).

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Lidzbark nie brał udziału w posiedzeniu Kolegium Izby.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

Zgodnie z art. 443 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.) spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji. Przepis art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne stanowi, że zasady udzielania dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w

drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego. W myśl art. 443 ust. 6 ustawy Prawo wodne w przypadku, gdy dotacja celowa stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej. Z kolei art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.) stanowi, iż projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis podlega wyłącznie zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy.

Rada Miejska w Lidzbarku podejmując uchwałę Nr XLVI/396/22 powołała się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne. W § 1 badanej uchwały Rada Miejska w Lidzbarku postanowiła, że z budżetu Gminy Lidzbark mogą być udzielane dotacje celowe spółkom wodnym na prace związane z bieżącym utrzymaniem wód i urządzeń wodnych. W § 3 ust. 3 Rada Miejska w Lidzbarku zawarła zapisy dotyczące konieczności spełnienia przez wnioskodawcę- spółkę wodną wymagań określonych w rozporządzeniach Komisji (UE) Nr 1407/2013, 1408/2013, a także przedłożenia dokumentów i informacji określonych w art. 37 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Kolegium Izby stwierdza, że zgodnie z powołanym wyżej art. 443 ust. 6 ustawy Prawo wodne w przypadku, gdy dotacja przyznawana na rzecz spółki wodnej stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej. Powyższe oznacza, że procedura podjęcia takiej uchwały musi uwzględniać również przepisy ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, w tym przepis art. 7 ust. 3, czyli projekt uchwały powinien być zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zgodnie z informacją udzieloną przez Gminę Lidzbark projekt badanej uchwały Rady Miejskiej w Lidzbarku nie został zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, co jest sprzeczne z powołanym wyżej przepisem art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej i art. 443 ust. 6 ustawy Prawo wodne. Tryb podjęcia przez Radę Miejską w Lidzbarku badanej uchwały był więc wadliwy.

Ponadto Kolegium Izby zauważa, iż badana uchwała Rady Miejskiej w Lidzbarku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej, trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Lidzbark spółkom wodnym i sposobu jej rozliczania w rzeczywistości nie uregulowała kwestii wysokości udzielanych spółce wodnej dotacji celowych. W § 2 ust. 3 uchwały zawarto jedynie zapis, że udzielanie dotacji uzależnione jest od dostępności w danym roku środków finansowych zabezpieczonych w budżecie Gminy Lidzbark, nie odnosząc się do konkretnej wysokości dotacji o jaką może ubiegać się spółka wodna. Tym samym Rada Miejska w Lidzbarku nie określiła zasad udzielania dotacji, do czego była zobowiązana na mocy art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne, decydując o możliwości udzielania takich dotacji z budżetu Gminy Lidzbark.

Kolegium Izby zauważa także, że w § 7 ust. 1 pkt 1-3 i ust. 2 badanej uchwały Rada Miejska w Lidzbarku wprowadziła zapisy dotyczące rozliczania dotacji. Rozliczanie dotacji miałyby polegać na ocenie stanu realizacji zadania, efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania, prawidłowości wykorzystania środków publicznych na realizację zadania, zbieraniu i ocenie informacji o realizacji zadania, wizytacji podmiotu w trakcie realizacji zadania.

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 403 ust. 4 ustawy Prawo wodne, Radzie Miejskiej w Lidzbarku przysługuje kompetencja do określenia sposobu rozliczania udzielonych dotacji celowych spółkom wodnym, nie zaś do stanowienia przepisów dotyczących kontroli wykorzystania tych dotacji. Zapisy § 7 badanej uchwały dotyczące oceny stanu realizacji zadania, zbierania informacji o realizacji zadania, ocenie i

wizytacji podmiotu w trakcie realizacji zadania dotyczą wprost kontroli wykorzystania dotacji, a nie sposobu jej rozliczania. Dlatego też Kolegium Izby stwierdza, że ustanowione w § 7 ust. 1 pkt 1-3 i ust. 2 uchwały uprawnienia do kontroli realizacji zadania i wykorzystania udzielanych dotacji wykraczają poza ustawowe kompetencje Rady Miejskiej w Lidzbarku, określone w art. 403 ust. 4 ustawy Prawo wodne. Kolegium Izby stoi na stanowisku, iż realizując swoje kompetencje organ stanowiący gminy musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa jest zakaz domniemania kompetencji. Należy podkreślić, że normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalnym jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii. Każda uchwała organu władzy publicznej musi odpowiadać wymogom legalizmu - art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.), "organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa", a zatem musi być ona zgodna z obowiązującymi przepisami prawa materialnego.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą Sądów Administracyjnych, przyjęć należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy m.in. naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Wobec powyższego Kolegium Izby stwierdzając: wadliwy tryb podjęcia uchwały poprzez zaniechanie zgłoszenia projektu badanej uchwały Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz nie określenie przez Radę Miejską w Lidzbarku wysokości dotacji jaka ma być udzielana spółkom wodnym, a także stanowienie przepisów dotyczących kontroli wykorzystania udzielonych dotacji, co w sposób istotny narusza przepisy art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej i art. 443 ust. 4 i 6 ustawy Prawo wodne, postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.